

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, s jutranje izdaje: popoldne, večerno izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto	13 K 20 h. ali gl. 6 60
pol leta	6 „ 60 „ 3 30
četrt leta	3 „ 40 „ 1 70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Od 23. julija 1902. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11 uri dopoldne.

Narodno sprejema upravištvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročitve se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po petit-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr., vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje šrke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za oblike in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravištvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Narodno in oglase je plačati loza Gorien. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Narodnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravištvu.

„PRIMOREC“
izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1 60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici tu Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenžič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Slovenska trobojnica na kardinalovem grobu.

Ako je resnica, da se obračajo v grobu mrliču, kadar se pripeli kaj takega, česar bi ne bili pričakovali, pa se tiče njih, tedaj se je v nedeljo na Sv. Gori prav gotovo preobrnil pokojni kardinal, ko so položili na njegov grob slovensko trobojnico.

Pokojni kardinal je bil res rojen Slovenec, tudi toliko diplomatčen je bil, da je na primer pri nas zapisal pri zadnji ljudski stetvi za svoj materni jezik slovensčino, ali vse njegovo delovanje od tistega časa, ko je začel delovati v škofijskem ordinarijatu v Gori, pa do zadnjega trenutka v nadškofijski palači v Gorici je bilo protislovensko in edino le rimsko-katoliško.

Njegova akcija je šla za tem, ustvariti iz Slovencev ljudi, ki bodo slepo pokorni komandi duhovščine, in ta škofom z reverzi, v katerih je prepovedano vsako kolikor toliko očitneje narodno delovanje in v katerih stoji obveza, delovati vedno v intencijah vlade in gosposke, „ki je od Boga“. Pokojni kardinal je hotel potom cerkve in potom gospodarske organizacije podvreči vse ljudstvo slepi pokorščini iz farovžev. Udano v voljo božjo bi moralo po njegovih naukih naše ljudstvo delati in delati od zore do mraka, v vsem pa ubogati gosp. nunca ter bili pokorno vsem oblastim, pa če ga še tako s krivicami obsipajo, namreč v glavnem kar se tiče našega narodnostnega in jezikovnega boja. Klerikalizem ima namen iztrebiti iz ljudstva vsaki narodnostni čut in čut po enakopravnosti, in v tem oziru je deloval pokojni kardinal, kjer je mogel, in ustvaril nam je on ta boj, kateri srka mozeg iz našega ljudstva ter ga čela v neumno maso, s katero more početi farovž, kar hoče. Na zn. nem katoliškem shodu v Ljubljani je pokazal, da nima nikakega srca za mukotrpne Slovence, ker je dal črtati resolucije za slovensko vseučilišče v Ljubljani in za slov. ljud. sole na Koroskem. Nasproti znanemu že umrlemu vrlemu pisatelju-duhovniku pa se je izrazil, da so vsa naša prizadevanja — u to pi je. Zato pa je plaval povsodi s sistemom. Na Kranjskem, kar se je dalo, z nemškimi, pri nas pa z laškimi. Tisti „Evviva“ na balkonu nadškofijske pa-

lače v Gorici povodom obiska cesarja nam se vedno blišči v oči, in še vedno čutimo tisto pomenljivo roganje Lahov, ki so kar trumoma hodili v posmeh Slovincem ogle-dotovat kardinalov „Evviva“. Tisti „Evviva“ govori glasen jezik ter pove več nego sto knjig.....

Sedaj pa so sli „mukotrpni Slovenci“ na Sv. Goro ter so položili na grob kardinala venec s slovensko trobojnico z napisom: Neustrašenemu bojevniku za Boga in narod mukotrpni Slovenci. V koliko se je bojeval za Boga, tega ne bomo preiskovali, dasi bi utegnil kdo tudi reči, čemu se bojevati za Boga, ker je vendar vsega mogoče, ali da se je bojeval za narod, to je pa res! Da, bojeval se je, toda kako? To smo povedali že zgoraj, rekoč, da nas je hotel utopiti v klerikalizmu, ki je pa brez-naroden. Klerikalizem se poslužuje narodnosti le tam, kjer mu kaže, in ako upa kaj pridobiti záse ali koga preslepiti; v tem pogledu so si stekli klerikalci res že velikih „zaslug“, ali da pojdejo tako daleč, da sežejo celo po kardinalovem grobu, tega pa vendar nismo mislili. Toda storili so tudi to. Namen posvečujo sredstva, in sli so s trobojnico na kardinalov grob — slepit in zapeljvat ljudi. Zatržno upajo, da jim duh pokojnega kardinala odpusti to netaktnost, da ne rabimo hujšega izraza, da so sli na njegov grob pokladat slovensko trobojnico, katero pokladamo na grobove naših odličnih prvoboriteljev za naše svele pravice. Sli so in oskrunili so grob, oskrunili pa tudi slovensko trobojnico. Ako bi mogel govoriti kardinal, on bi nam povedal najodkritosrečneje, da na njegov grob ne pritiče naša trobojnica, znak narodnosti, katera je klerikalizmu paganstvo, on bi slovesno protestoval proti temu, ter bi se zadovoljil le s papezevo dvobojnico, kajti v istini je bil bojevnik za Rim, in kot takega naj ga častijo!

Toda klerikalcem ni sveta nobena reč, in v zadnjem času so dospeli tako daleč, da so začeli delati politiko že na grobeh. Ni dosti, da skrunijo lece in spovednice, tudi grobove so začeli skruniti s svojo lažnivo politiko. Kardinalov grob jim služi v to svrhu, in da pojde vsa reč lažje izpod rok, so položili nanj slovensko trobojnico v slepilo svojih slovenskih ovtic. —

Kar počno z grobom kardinala, nam je koncem konca pač vse jedno, ali proti temu moramo protestovati, da izrabljajo v take svrhe našo slovensko trobojnico, znak naše narodnosti, katera pritiče le na one grobove, v katerih spijo spanje pravičnih boritelji za naše prave narodne pravice in svetinje, kjer počivajo trupla, v katerih so bila vroča slovenska srca za narod, njega svobodo in napredek. Na kardinalov grob pa ne pritiče slovenska trobojnica, zato dolí ž njo z njegovega groba! Naše svetinje ne pustimo skruniti! Ako pa že hočejo častiti kardinala, bojevnika za Rim, naj mu dajo, kar je — njegovega!

Klerikalni prvaki med „ljudstvom“.

VI.

Za Berbučem se je oglašil na shodu na Cesti šempaski župnik in deželni poslanec Blaž Grča, ki je rekel pri vprašanju o domovinski pravici in pri reklamacijah iste, da je to stvar državnih poslancev ter da to sporoči državnemu poslancu dr. Gregorčiču, ki mu je tudi naročil, naj mu sporoči želje ljudstva, ki se tičejo državnega zbora. Lepo zveni to, ali koliko je vredno? Ne bomo preiskovali, ali je res naročil kaj dr. Gregorčič šempaskemu g. župniku ali si je isti iz gotovih vzrokov dovolil pobožno laž ter spravit tako d. Gregorčiča celo v nevoljo, kajti znano je, da so mu želje ljudstva deveta briga — toda govora je bilo o željah ljudstva!

Dr. Gregorčič je res državni poslanec, ali ne poslanec ljudstva, kajti kar je storil doslej za ljudstvo, je tako malenkostno, da mora vestnega poslanca ob tem spreleteči sram, ako je že tako dolgo državni poslanec, pa nima ničesar pokazati. — Rekli smo prej, da so želje ljudstva dr. Gregorčiču deveta briga. To je mož tudi že dokazal. Saj nam je se v živem spominu njegovo glasovanje v državnem zboru v prilog latifundij (to je velikih posestev, kakor jih imajo grajščaki), ko je šlo za to, da se odvzame kmetu nekaj davčnega bremena. Želja ljudstva je vendar ta, da se davčno breme olajša, a! dr. Gregorčič, ta „ljubljenec naroda“, je pomagal delati to bremeno še težje; glasoval je v ne-

prilog revnemu kmetu in v prilog bogatemu grajščaku. Kaj pa potem koristi, naznanjati takemu poslancu, kakor je dr. Gregorčič, želje ljudstva, ako dela prav proti tem željam? Kaj hasne, ako mu pripelje Grča cel koš želja ljudstva, ko se pa za nje ne zmeni. Kak prijatelj našega ljudstva je dr. Gregorčič, kako so mu mar želje tega ljudstva, je pokazal tudi ob znanih „izgredih“ povodom cesaricine smrti. Na kolodvoru v Nabrežini so ga čakali, ko se je peljal na Dunaj, da mu sporoče svoje želje, da se zavzame za žrtve avstrijskega patriotizma — ali kaj je storil dr. Gregorčič? Vedel je, da ga čakajo, misli si je lahko, da je nujno potrebno, čuti iz ust ljudstva glas o teh „izgredih“, ali dr. Gregorčiču je zlelo srce v široke hlačnice in skril se je lepo v mehki kupej ter komaj čakal, da je bilo konec odmora na nabrežinski postaji.

Kaj takemu človeku naj se predlagajo želje ljudstva, da jih bo zastopal? Bežite, bežite! Želje ljudstva pa dr. Gregorčič! Ila ha... risum teneatis, amici! Ako je delal tako še včasih sloge, kako pa naj zastopa danes želje našega ljudstva, ko je prost raznih obzirov, katere je moral poprej kolikor toliko upoštevati, ko je glavar stranke, kateri je le za farbanje ljudstva, in v glavnem, kako naj zastopa želje našega ljudstva, ko je pa „deputato friulano“? Za občinske volitve v Furlaniji se briga, za razne spletke proti naprednjakom, ali za želje ljudstva pa ne. Saj je tudi želja ljudstva, da bi imeli Slovenci v Gorici na kakem primernem kraju poslopje za ljudsko solo, ali dr. Gregorčič se ozira na to željo tako, da pravi, da ni nikaka posebna krivica, ako pošiljajo slovenski starši v mestu svoje otroke v Podturen... In iz zadnjega časa se moramo tu zopet spomniti glasovanja o Štrekljevem predlogu za povisek k brezobrestnim posojilom v deželnem zboru. Gotovo je želja ljudstva — in še kako velika! — da dobi brezobrestno posojilo, da si popravi vinograde, ali dr. Gregorčič je upošteval to željo ljudstva tako, da niti glasoval ni za ta predlog ter tudi drugače ni storil nikakega koraka, da bi se bilo kaj doseglo v tem oziru. In vendar je on podglavar ter prvak klerikalnih poslancev — prošnje in pritožbe glede brezobrestnih posojil pa čuje vsaki dan. Ali za take reči se on ne meni...

Križarji.

Zgodovinski roman v štirih delih.

Poljski spisal H. Sienkiewicz. — Posl. Podravske.

Dalje:

Govorili so, da noben Bonifacij ter nobena Bonifacija ne more takoj po rojstvu umreti, kajti s tem imenom mu je odločeno, da mora storiti nekaj dobrega, a pri tem vendar otrok v prvih mesecih, da, niti v prvih letih ne more storiti ničesar, niti dobrega niti slabega.

Naslednjega dne so dospeli zopet turbne novice o materi in o novorojenki ter razburile vse mesto. Po cerkvah je bila ves dan taka gnječča, kakor ob času kake božje poti. Darovi v dober namen, naj bi kraljica ozdravela, so kar vrelí skupaj. Ganljivo je bilo videti mnoge revne vaščane, kako so žrtvovali korce žita, jagnjeta, kokoši, vence posušenih gob ali vrečice orehov. Vitezi, trgovci in rokodelci so žrtvovali dragocenejša darila. Odposlani so bili poslanci na razna božja pota. Zvezdogledi so opazovali zvezde. V samem Krakovu so priredili slavnostni sprevod, katerega so se vdeležili vsi cehi in bratovščine. Po vsem mestu je bilo polno zastav. Vršile so se tudi procesije otrok, ker so vsi sodili, da nedolžni otročiči dosežejo najprej

milost pri Bogu. Skozi mestna vrata so dohajale neprestano nove trume ljudi iz okolice.

In tako je mineval dan za dnevom med neprestanim zvonjenjem in šumom po cerkvah, pri sprevodih in pobožnostih. Toda ko je pretekel teden ter je bolnica in dete še živelo, je jela znovič nadeja napoljevati človeška srca. Ljudem se je zdelo nemogoče, da bi Bog poklical prezgodaj k sebi vladarico države, katera je storila že toliko zanj ter bi morala zapustiti nedovršeno veliko apostolsko delo, katera je žrtvovala svoje lastno življenje ter pripeljala h krščanstvu poslednji paganski narod v Evropi. Učenjaki so se spominjali, koliko dobrega je storila za duhovno akademijo; duhovniki, kaj za čast božjo; državniki, kaj za mir med krščanskimi vladarji; pravniki, kaj vse je storila za pravico; siromaki, kaj je storila za reveže, in nihče ni mogel pojmiti, da bi moralo prezgodaj končati življenje, ki je tako potrebno kraljestvu in celemu svetu.

Med tem so oglasili dné 13. julija zvonovi žalostno novico, da je dete umrlo. In znovič se je napolnilo vse mesto, nemir je prevzel vse ljudi, množica ljudij je jela znovič oblegati Vavel, povprašujú neprestano po kraljičinem zdravju. Toda nikogar ni bilo več z dvora z veselo novico. Lica gospe, ki je prihajala in odhajala skozi vrata, so bila resna, in čimdalje bolj skrbipolna. Pripovedovali so, da duhovnik Stanislav iz Skarbimiera, mojster svobodnih umetnij v Krakovu,

niti ne odhaja več od postelje kraljice, katera vsaki dan sprejema sveto obhajilo. Govorili so takisto, da je njena soba po vsakem obhajilu napolnjena s čudno nebeško svetlobo. Nekateri so jo videli celo skozi okna; to pa je kraljici udana srca napolnilo še z večjo tugo ter jim bilo znamenje, da pričinja za njo že nadzemsko življenje.

Nekateri pa vendar niso hoteli verjeti, da bi se mogla pripetiti tako grozna nesreča, ter so se tolažili z nadejo, da se pravično nebo zadovolji z jedno žrtvijo. Med tem pa se je razširila v petek zarano — dné 17. julija — med ljudmi novice, da kraljica umira. Kdor je bil živ, je stekel h gradu. Mesto je bilo za puščeno tako, da so ostali v njem samo bolniki, ker so stekle celo matere z drobnimi otročiči pred grajska vrata. Prodajalnice so bile zaprte, nihče ni mislil na jed. Vsakoršni opravki so prenehali, namesto tega pa se je pred Vavelom zibalo celo morje ljudij, ki so bili vznemirjeni in prestrašeni ter so molčali.

Medtem se je ob jednih popoldne oglašil veliki zvon v stolpu katedralne cerkve. S početka nihče ni vedel, kaj to pomeni, toda nemirnimi ljudem so se ježili lasje na glavi pri tem zvoku zvonu. Glave vseh so se obrnile proti stolpu, v katerem se je čimdalje bolj zibal veliki zvon, čegar žalosten odmev je sprebudil tudi druge zvonove po mestu: v cerkvi očetov Frančiškanov, v cerkvi presvete Trojice, v cerkvi blažene Deviče Marije -- in dalje po vsem mestu, kakor

Domache in razne novice.

Gg. naročniki, ki kaj dolžujejo do konca tega leta, dobé znanprej svoj dolg napisan s plavim svinčnikom na pastel. Kdor tega ne mara, naj takoj pošlje naročnino.

Za naš „Kažipot“. — Doslej smo dobili najnovejše podatke šele iz 60 županij. Zato prosimo gg. župane ali tajnike, da nam do konca meseca gotovo pošljejo popravke na poslanih odlikih. — Vsak občinski urad dobi potem brezplačno po jeden iztis „Kažipota“. — Ako ostanejo pa v njem o kateri občini stari podatki, ki zdaj v marsičem niso več resnični, in bo iz tega izvirala marsikaka nepravilnost, ne bomo mi krivi, ampak nepostrežljivost onih, do katerih smo se obrnili.

„Kažipot“ dobé brezplačno vsi naročniki „Soče“, vsi občinski in c. kr. uradi, ki nam dajejo podatke, pa tudi vsi zasebniki, ki nam grede na roko. — Vsi drugi, ki ga hočejo imeti, ga bodo morali kupiti za K 1.60.

Iz tega je razvidno, da je naš „Kažipot“ jako razširjena knjiga, kakor malokatera na Slovenskem. Zato imajo oglaševalci v njej najboljše uspeh. Opozorjamo na to nujno vse naše trgovce in obrtnike, da ne zamude te prilike. Cene so v razmerju z važnostjo in razširjenostjo knjige jako nizke za — domače tiskarje; tuje plačujejo dražje, ker so tudi vajene na dražje oglase.

Smrtna kosa. — V Barkovljah pri Trstu je umrl dijak 8. gimnazijskega razveda Radivrc Bekar. Bodí mu blag spomin!

Umetniška razstava v Ljubljani. — Še par dni, in zaključena bo. Umetniško društvo ni imelo z njo sreče, kakor s prvo, ki je končala z velikim moralnim uspehom in denarnim preostankom. Druga razstava pa je zaostala za prvo v vsakem pogledu. To je pa le naravno, kajti po dveh letih že druga razstava je za slovenske razmere in sile prehitro! Zato tudi vsi umetniki od prve razstave niti niso bili zastopani, ali pa le bolj skromno. — Vso razstavo z malimi izjemami preveva moderna struja, ali bolje: ona moda, kateri se mi navadni smrtniki ne moremo priučiti. Toda gospodje umetniki so prav zato priredili razstavo, da nas malce pobkajo in popravijo naš popačeni ukus in smisel za pravo umetnost. Ali se jim to posreči? Jako dvomimo! Slovenci smo pač preveč nazadnjaki narod! — Tudi preubožni smo vsi skupaj, nimamo gradov ali palač z ogromnimi dvoranami, v katerih bi bila oddaljenost in svetloba taka, da bi videli in umeli slike tako, kakor treba. Prav zato razstava ni privabila preveč gledalcev in še manj občudovalcev. Smo pač se predaleč... zadaj, da bi mogli slediti umetnosti na današnji strmoglavi poti njenega razvoja. — Te opazke v obče.

Razstava šteje 18 umetnikov in okroglo 180 števil v slikah in kipih. Razstavljalci so ti-le:

Berneker Fran, kipar na Dunaju, III. Reissnerstrasse 23. II. Trakt, Tiefparterre.

Gvaiz Anton, slikar in profesor v Gorici. Grohar Ivan, slikar v Ljubljani, Krakovski nasip st. 22. Jakopic Rihard, slikar v Ljubljani, Mirje st. 4. Jama Matja, slikar v Kraljevcu na Sutli, Hrvaška. Jama Louise van Raders, slikarica v Kraljevcu na Sutli, Hrvaška. Pl. Kastel Elza v Ljubljani, Prečne ulice. Klein Roza, slikarica v Ljubljani, Spitalske ulice. Klementič Franc v Bostanju, pošta: Radna na Dolenskem, Kobilca Ivana, slikarica v Sarajevu. Levičnik Vinko, kipar in suplent na realni v Idriji. Mirt Franc v Trstu. Mis Celestin, kipar in profesor v Ljubljani. Rojic Melita v Gorici, Via Contavalle st. 5. Sternen Matej, slikar na Vrhniki. Zajec Ivan, kipar na Dunaju Goldeggasse 9. Zabota Ivan, slikar na Dunaju I, k. k. Akademie der bildenden Künste. Žmitek Peter, slikar v Kropi.

Ni naš namen, da bi ocenjevali posamične slike ali kipe; tudi se ne moremo spuščati v oceno posamičnih umetnikov. Ne čutimo ne poklica ne volje, ker živimo v dobi izredne občutljivosti. Samo hvaliti ni mogoče, zato je najbolje, da se ne spuščamo na nevarno „kritično“ polje.

Gosp. Gvaiz iz Gorice je izredno plodovit slikar. V šoli in na zasebnih zavodih ima nad 50 ur pouka na teden, a dobi vkljub temu tolike časa in veselja do dela, da je nisljal sam za prav veliko razstavo (katero baje tudi priredi!) Na drugi umetniški razstavi ljubljanski je zopet več njegovih slik, ki nas navadne zemljane spominjajo, da še živimo na svetu, kjer so drevesa zelena, nebo vidimo višnjevo, morje pa zelenkasto: li modro itd. itd. Par slik „Uhožitja“ je izdelanih z neverjetno natančnostjo. Dve veliki slike pa nas vodita v okolico Gorice: v Št. Peter in tje pol Sv. Goro.

Gena Melita Rojčeva je razstavila tri slike, ki pa sta izdelane s čudovito skrbnostjo; vsaka poteza je premišljena in v lepem skladu s celoto. Te slike so: Ulica Campo delle scale v Gradežu, Lepotica iz Čedadu in Dvorščice v Lescih. — Utrujeno gledalčevo oko... se prav z naslodo odpočije na teh slikah mlade gospodične diletantke!

Gosp. Mirt je trgovec v Trstu; doma je iz Kobarida. Dopršil je nekaj razredov goriske realke, kjer se je seveda učil risanja. — Zdaj se za veselje bavi s slikarstvom. — Na tej razstavi je edino slika njegovega očeta. Umetniki jej očitajo, da so barve jako neumetniški nametane, toda kdor je poznal originalnega rajnega Mirta, poroče: čudovita enakost, divna izrazovitost v vseh potezih.

O drugih umetnikih v „Soči“ ne pišemo podrobneje. Omenimo le še Žmitkovo „Rusko plemkinjo“, ki je slikana v žanru onih dveh malih sličic dunajskega dvornega muzeja, ki sta jako občudovani... dasi morda ne od zalagateljev Secesije ob Dunaji.

Sklep: Ako bi bili s to drugo razstavo počakali še dve leti, bi ne bilo prav nič škoda. Poreče se nam morda: kaj boste vi bedaki sodili o umetnosti...! Morda je res, ali potem ni treba razstav!

Koliko je bilo romarjev, ki so se pripeljali z vlakom? — „Slovenec“ je

lagal, da se jih je odpeljalo iz Ljubljane 1200. V istini pa je bilo na ljubljanskem kolodvoru vzeih 800 voznih listkov tretjega razreda in 29 za drugi razred. Med potjo se je pridružil jako malo ljudij, tako da jih ni bilo 900. Naša sodba, da jih je bilo okoli 800, je bila torej opravičena. Farovski listi pa so videli teh romarjev kar 1200, na Sv. Gori pa so povišali število celo na 4000! Kdor zna, pa zna!

Povest o „gavgah“. — Ako prinese „Slovenec“ kako falotarijo najnižje vrste, smemo računati z vso gotovostjo, da jo posname tudi „Prismojeni List“. „Slovenec“ preleva že nekaj časa povest o Francičevih „gavgah“ v Novem mestu, katero je prinesel sedaj tudi „Prismojenec“ z vso slastjo. Piše namreč: „Dr. Tavčar je zagovarjal v Novem mestu Franciča, ki je bil na vislice obsojen. Obravnava je trajala dva dni, in dr. Tavčar se je v tej zadevi mudil tri dni v Novem mestu. Poslal je pred kratkim za to svoje naporno in uspešno delo zadolžnico za 1400 K, z besedami tisoč štiristo kron, Franciču v podpis ter se vknjižil na njegovo posestvo. Ta račun je gotovo Franciču v veliko tolažbo, ker sedaj nima skrbi, da bi preveč posvetnega blaga zapustil. To so pač druge „gavghe“.

Resnica o tem pa je taka-le: Dr. Tavčar je pred kratkim v Rudolfovem zagovarjal pred porotno sodnijo znanega Franciča. Ker ni imel denarja, podpisal je zadolžnico za 1400 K. Povedalo pa se mu je tačas, da se bo vršil končni obračun, in da bode plačal samo tisto, kar bo ta račun izkazal. Radi zgovora odpeljal se je dr. Tavčar dne 2. septembra t. l. zvečer v Rudolfovo ter se povrnil v Ljubljano v nedeljo dne 7. septembra. Izvzemši četrtka je imel vse te dni s Francičem posla. Francič je bil obsojen, zategadelj zadeva se ni pravomočno rešena. Proti obsodbi se je vložila obsirna ničnostna pritožba, in pripravil se je tudi materijal za obnovno kazenskega postopanja. Radi tega bo moral dr. Tavčar še parkrat v Novo mesto. Vse to gre na račun prvotne zadolžnice, na ta račun bode sla tudi eventualna razprava na Dunaju! Da ti koraki končno tudi 700 gl. lahko pogoltnejo, mora vsak objektivni odvetnik priznati.

Sedaj vidite, kako zavijati so ti farovski listi, kako perfidni in lopovski so v boju proti nasprotniku! Da so odvetniki dragi, to je znani reč. Ali nikari misliti, da so klerikalni odvetniki boljši kup, kaj še; ravno takoravne dela: o kakor drugi, kar smo o priliki že dokazali in kar kmét prav dobro ve.

Iz Rodika nam poročajo gledé na občinske volitve, da so se vršile posvemi mirno ter da se g. župnik ni udeležil volitev. Nas poročevalec pravi, da mu gre za to vsa čast, in želja je, da bi se tudi pri drugih volitvah tako obnašal, potem bi ga častili kakor pravega dušnega pastirja. Od občinskih mož se pričakuje, da bodo delali za blagor občine, kakor to pritiče možem naprednega mišljenja.

(Dalje v prilogi.)

Klerikalci na sploh strašno radi govorijo o željah ljudstva, ali ne s tem namenom, da bi koristili ljudstvu, marveč le s tem, da ga ferbajo. In v tem farbanju grede celo tako daleč, da vlagajo ruzne peticije in interpellacije, ali-le v skrajno neprimernem času, da se morejo potem hiliti pred ljudstvom, kakor da so storili svojo dolžnost ter da so ti vragovi liberavci krivi, ako niso ničesar dosegli. No, kar se tiče dr. Gregoričica, on najrajši molci ter se lepo smehlja naprej. Potem pa mu hodite praviti želje ljudstva!!

* * *

Dosti o tem! Poglejmo le še nekaj resolucij. Cel kup so jih predložili. Le čujte! O prodajanju petijota, ob občinski cesti skozi Dobravelj do skladovne ceste v Vel. Žabljah, o 2 podružnicah kmetijske ali vinarske zadruge, o kaki kmetijski nad. ljevalni soli, o dež. bolniškem zalogu, o premestitvi sodnije iz Ajdovščine bolj v središče okraja, obč. doklade na pivo naj se znižajo, vinska klavzula naj se odpravi, naj se dovoli kuhanje žganja, naj se napravijo dež. zavarovalnice itd. Kaj pravite k temu? Jako obsiren delokrog. Napisati bi morali še celo vrsto član- kov, ako bi hoteli govoriti o vsaki teh točk; zato si pogledjmo le dve ali tri. Kar se tiče petijota, je pač določeno že tako, da se ne sme prodajati za vino, ampak le za petijot, in da kdor greši, zapade kazni. Da bi se se bolj omejilo, pravi resolucija, ali kako; da bi prodajanje popolnoma odpravili, ne verjamemo. — Vlada naj napravi — pravi neka druga resolucija — v vsakem okraju kako kmetijsko nadaljevalno šolo. S takimi šolami je tako: najprvo morajo biti tu, potem šele jih vlada subvencionira, ne pa narobe. Čemu pretvajatj to reč! Kake vrednosti pa so te resolucije, kako tje v en dan so vrzene, kaže pa najbolj resolucija, da naj se sodnija iz Ajdovščine premesti bolj v središče okraja. Za Boga! Kje so z glavo? Vsakdo, kdor pozna ajdovski okraj, pač pritrdi temu, da pritiče sodnija edino le v ajdovski trg in nikamor drugam. Klerikalci bi jo pa radi premestili. Kam pa? Ali morda v Kamnje, da jo bo imel župnik Kosce bolj pri rokah ter bo še pridnejše tožil svoje farane nego doslej!.....

Iz vsega se pač jasno vidi, da je klerikalnim prvakom, kadar grede med ljudstvo, v glavnem le ta namen: ferbati. Celo znane reči zasukavajo po svoje, tako kakor jim bolj kaže, da se delajo lepše, in da se pokažejo, kako so goreci za koristi dobrega ljudstva, slavljajo po navadi cel kup resolucij gospodarskega značaja, katere kmetje radi slišijo. Ako se katera izmed njih tuintam uresniči, navadno ne po zaslugi klerikalcev, tedaj se pohvalijo, da so oni to in ono izposlovali, ako pa ni nič, so krivi pa „li liberavci!“

Tako so ti naši katolisko-narodni zve- ličarji v teoriji in praksi. In da jih bo ljud- stvo spoznavalo, da bo čulo „dva zvana“, jim bomo sledili vedno korak za korakom, kadar se prikažejo med ljudstvom.

je bilo dolgo in široko. Končno so vsi razumeli, kaj pomenijo ti otožni glasovi, in človeške duše so se napolnile s takim nemirnom in s tako boleščjo, kakor bi vdarjali težki udarci zvonov naravnost ob srca vseh navzočih.

Nakrat se pojavi na stolpu črna zastava z veliko mrtvaško glavo, pod katero je bilo videti dve navzkriž položeni človeški kosti. Nikakoršne dvojbe ni bilo več. Kraljica je oddala Bogu svojo dušo.

Pred gradom se je jel razlegati obupen jok stotisočernih ljudij, mešaje se s turobnim glasom cerkvenih zvonov. Nekateri so se vrgli na tla, drugi so jeli trgati na sebi obleko in razdirati si lica; nekateri so zrlj obzidje v nemi otrpnelosti, zopet drugi so stokali zamolklo, drugi so stegali roke proti cerkvi, ali proti kraljičini sobi, proseč Boga čudeža ali usmiljenja. Toda začuli so se takisto jezni glasovi, rogáje se v obupu vsemu na svetu. »Čemu nam je bila ugrabljena naša draga kraljica? Kaj so nam hasnile naše procesije, naše molitve in naše želje? Zlate in srebrne darove so žrtvovali ljudje v dober namen, ali mi za vse to nismo dobili ničesar. Vse so vzeli, toda dali nam niso ničesar!« Zopet drugi so zgolj jokali in neprestano ponavljali: »Jezus! Jezus! Jezus!« Ljudje so hoteli priti na dvor, da še enkrat vidijo krasno lice predrage vladarice. Toda niso jih pustili, pač pa se jim je obljubilo, da bo truplo kmalu izpostavljeno v cerkvi, da ga bo mogel vsakdo videti ter moliti poleg njega. Zvečer so se jeli ljudje vračati v mesto, razgovarjaje se o poslednjih urah dobre kraljice, o pogrebu in o čudežih, ki se bodo gotovo godili pri njenih parah in na njenem grobu. Govorili so takisto, da kraljica bo

takoj po smrti proglašena za svetni o, in ko so nekateri jeli dvomiti, ali bi se to res moglo zgoditi, so se ljudje jeli razburjati ter groziti z Avignonom.

Težka žalost se je navalila na mesto in na vso deželo, ali ne zgolj prostakom, marveč vsem se je zdelo, da ob enem s kraljico je ugasnila za kraljestvo tudi njena svetla zvezda. Tudi med krakovsko gospodo so bili možje, ki so zrlj mračno v bodočnost.

Vsi so se jeli povpraševati: Kaj bo sedaj? Ali ima Jagiello po kraljičini smrti pravico vladati še nadalje kraljestvo, ali pa se mar naj vrne v svojo Litvo ter se naj zadovolji z velikoknežjim prestolom? Nekateri so napovedovali, ali to, kakor se je pokazalo, ne brez vzroka — da hoče on sam odstopiti, in da v tem slučaju odpade od krone veliko dežel, da nastanejo novi napadi iz Litve in krvave osvete raznih domačinov. Križarski red se ojači, ojači se takisto rimski cesar in kralj ogerski in kraljestvo, še včeraj jedno izmed najmočnejših, zaide v propast in sramoto.

Trgovci, katerim so bili odprti na stežaj obsirni kraji litevski in ruski, so delali pobožne obljube v ta namen, da ostane Jagiello še nadalje na kraljevem prestolu, dasi so v tem slučaju pričakovali vojno s Križarji. Znano je bilo, da jo je odklanjala doslej zgolj kraljica. Ljudje so se spomnili, kako je enkrat vznemirjena po pohlepu in grabljivosti Križarjev rekla v nekakem proroškem duhu: Dokler bom jaz živa, dotlej hočem odklanjati od vas močno roko in opravičeno jezo mojega moža, toda zapomnite si, da po moji smrti vas doleti kazen za vaše pregrehe.

Oni se v svojem napuhu in svoji zaslepljenosti niso balj vojne, ker so računili na to, da po kraljičini

smrti ne bo oviral glas o njeni svetosti prostovoljcev iz zapadnih krajev, marveč da jim priskoči takoj na pomoč na tisoče bojevnikov iz Nemčije, Burgundije in Francije in še iz daljših krajev. Toda Jadvigina smrt je bila vsekakor tako znamenita, da križarski poslanec Lichtenstein ni niti čakal kraljeve vrnitve, marveč da je že poprej odšel v Marburg, samo da čim poprej donese velikemu mojstru in kapitolu tako važno in strašno novico.

Poslanci ogerski, avstrijski, rimski, češki in drugi so odšli takisto kmalu za njim, ali pa so odposlali svoje glasnike k vladarjem. Jagiello se je vrnil v velikem obupu v Krakov. V prvem hipu je sporočil gospodi, da noče vladati dalje brez kraljice, marveč da hoče oditi v svojo rojstno deželo Litvo; potem pa je v sled prevelike žalosti postal popolnoma otrpel, da ni hotel rešiti nikakega državnega posla, da ni odgovarjal na vprašanja, časih pa se je tudi grozno razsrdil na saméga sebe radi tega, da je bil odšel ter ni bil navzoč pri kraljičini smrti, da se ni poslovil od nje in da ni zasljal njenih poslednjih želj in besed. Zamán sta mu zatrdjevala Stanislav iz Skarbimiera in škof Viš, da je prišla kraljičina bolezen nenadoma in da bi bil imel po človeški sodbi še dovolj časa, vrniti se k njej, ako bi porod ne bil prezgoden. To ga ni nič trohice potolažilo, niti pomirilo.

»Jaz brez nje nisem kralj,« je odvrnil škofu, »marveč samo spokoren grešnik, za katerega ni tolažbe na svetu.« Na to je uprl oči v tla in nihče ni mogel dobiti več besede iz njega.

Med tem so bile misli vseh obrnjene na kraljičin pogreb. Iz vse dežele so se jele shajati nove trupe

Umrla je gospa Elizabeta Saunig roj. Furlani dne 17. t. m. v Gorici v Židovski ulici. Pogreb bode jutri ob 9^{1/2}, dopoludne; zemске ostanke pokojnice preneso v Bilje. Mir njeni duši!

Naša dežela v drž. proračunu za leto 1903. — Postavke so te-le: drž. prispevek za izgradnjo ceste od Kneže skozi baško sotesko do zveze z državno cesto po idrijski dolini pri Modreji, 1. obrok K 16.200; poprava koroske drž. ceste v Podselu med km 90-0 in 90-6, 2. obrok K 15.000; prispevek za izgradnjo ceste po Lijaku, 5. obrok K 5.000; za izgradnjo cestnega omrežja med Sočo in obmejno Idrijo, 5. obrok K 10.000; za most čez Sočo pri Gorici v teku podgorske drž. ceste 6. obrok kron 130.000; za cesto po braniški dolini, 6. obrok kron 14.600; preložitev kov. drž. ceste med Kobaridom in Trnovim km 110-8 in do 115-8, 7. obrok K 50.000; poprava drž. ceste po idrijski dolini čez Sv. Lucijo in Zelin do mesta Idrije, 11. obrok K 20.000; za izgradnjo konkurenčne ceste po baški dolini v delu od Hudejužne čez Podbrdo do kranjske dež. meje, 14. obrok K 20.000; za obč. cesto Vozila-Sušnjevica, 2. obrok K 5.000; poprava kor. drž. ceste pri Morskem km 77-570 do 78-12, 2. obrok K 12.000. — Med raznimi drugimi postavkami se nahaja tudi 10.000 K za notranje upravo nove justične palače v Gorici. — Med garancijskimi predujmi za drž. železnice se nahaja svota 78.200 v notah za Vipavsko železnico, za furlansko 112.000.

Častno svetinjo za 40-letno službovanje kot oskrbnik na posestvih gg. Levijev v Villanovi je dobil gosp. Urban Gruden, sedaj posestnik v Petovljah pri Zgraju, od c. kr. namestništva v Trstu. Srčne čestitke vrlemu možu!

Osebnost vest. — Trgovinski minister je imenoval poštnega kontrolorja Ivana Pogorelca v Trstu adjunktom pri poštnem uradu istotam.

Bohinjska železnica. — O projektu glede delne proge železnice Jesenice - Gorica (Bohinjske železnice), ki se zgradi na državne stroške, od km 0-2/3 do km 32-2/3, t. j. od postaje Jesenice do kranjsko-primorske deželne meje, se določuje državna komisija in in politični obhod v zvezi z razlastitvijo razpravo na 5. dan novembra in na naslednje dni. Komisija se snide 5. nov. ob 10. uri dopoludne na kolodvoru na Jesenicah. Komisija bo obhod v davčni občini Jesenice pričela in po r. zmerju napredovanja v davčnih občinah Jesenice, Blejska Dabrava, Zásip, Podholm, Rečica, Spodnje Gorje, Poljsica, Bohinjska B. la, Sela Noménj in Bohinjska Bistrica nadaljevala in končala brzkone 19. nov. Podrobni načrt in postajni operat se smejo pri c. kr. okr. glavarstvu v Radovljici, načrti o odkupu zemljišč pa pri obč. uradih na Jesenicah, v Zornjih Gorjah, na Bledu, v Ribnem in na Bohinjski Bistrici vpogledati v roku, ki ga razglasi omenjeno okraj. glavarstvo.

Na okr. učiteljski konferenci 15. t. m. v Gorici je zbrano učitelstvo z ogor-

čenjem zavrnilo ostudne napade na g. okr. sol. nadzornika Finzgerja. Bil je to slovesen moment, slovesna manifestacija zavednega učiteljsstva proti klerikalnemu terorizmu. Konferenca se je izvršila v lepem redu. Več prihodnjice.

Koliko stroškov je povzročilo romanje na Sv. Goro. — Iz Ljubljane je odšlo romarjev 829; ker se jih je med poljo nabralo še nekaj malega, sme mo računati pri ceni K 6 27 za tretji razred in K 9 40 za drugi, da je stal vlak okroglo 5300 K. Vseh udeležnikov na Sv. Gori je bilo okoli 2000. Denimo najmanje, da je potrosil vsak 1 krono, je 2000 K, dočim se sme poprečno vzeti višje število. Dalje ofri, svetinje itd. so pobrali tudi nekaj stotakov, tako da se sme reči, da je vzelo romanje nad 10.000 K, po malem računano! In čemu vse to? Le radi kaprice dr. Šusteršiča, ki je hotel imeti političen tabor na Sv. Gori. Ta brezvestna gonja ljudstva od strani klerikalcev je silno draga, kakor se vidi, pa tudi podučna v narodnogospodarskem oziru. Po eni strani se tarna, da kmetija propada, da ni denarja niti za potrebo, po drugi pa se goni ljudstvo na božjo pot, katera požre kar nad 10.000 K! In vse to, ker je tako hotel zbesneli Janez Obstrukcionist od Žlindre. — Odpraviti vpliv brezvestnih klerikalcev na „pobožno stran“ našega ljudstva, se pravi rešiti velik del našega perečega gospodarškega vprašanja!

Štrajk pri tvrđki Iv. Drufovka. — V torek popoldne so stopili delavci in delavke pri tvrđki Iv. Drufovka, 10 po številu, v štrajk, zahtevaje povišanje plačila, in sicer 6 vinarjev od para nadplato več nego se je plačevalo doslej. Tvrđka je odgovorila, da ne more ugoditi tej zahtevi ter pozvala delavce in delavke, naj začno zopet delati pod starimi pogoji ali pa so odpušteni. Ker pod starimi pogoji nečejo delati, jih je gospodar v četrtek izplačal ter naročil delavce iz Trsta in Ljubljane, kateri pridejo te dni, da bo delavnica od ponedeljka na reč zopet redno delovala. Ženske zaslužijo na kontraktno delo na teden po 7 do 8 gl., moški pa od 15 do 17 gl. Torej niso bili baš preslabo plačani! Očitno je, da so nepremišljeno pričeli štrajk, ker dosegli so le to, da je 10 ljudij brez dela! Štrajk je postal prava socijalna bolezen.

Prod sodniki je stal 32-letni Ucelio Corona iz Italije, obtožen tatvine, progreska nad dvema deklicama in klatenja po Krminu. Priznal je, da je ukradel nekaj grozdja, glede deklic je vse tajil, v Krmin pa je prišel iskat dela. Priče pa so izpovedale zanj neugodno, in obsojen je bil na 7 mesecev trde ječe z jednim postom in izoliranjem na mesec.

Morsko kopalništvo Seljan. — Poslovna doba poletnega pošnega in brzojavnega urada „Morsko kopalništvo Seljan“ se je do 31. oktobra t. l. podaljšala.

Droblj. — Jos. Culotu in Mariji Kanin so pokradli tatovi kakih 12 kokošij, katere so znesli pod neke stopnice v ulici Kmet. šole. — Na Stolnem trgu je padel konj, ki

je vlekel voz sena, ko je zašel na tratoar. Prihiteli so na pomoč ter mu pomagali na noge. — Čujemo, da se trudi neka židovska denarna tvrđka, da bi dobila v svoje roke neko tukajšnjo dobro idočo pekarijo in slaščičarno, ali ako že to ne, pa bi rada vstopila v združbo. — 57-letni Anton Gabrijelič iz Kojskega se je bil te dni ob trgatvi sprl s svojimi lastnimi sinovi, kateri so ga pretepli tako, da so ga telesno težko ranili, vsled česar je moral v tukajšnjo bolnišnico. — Te dni po noči je stal n-ki Alojzij Nemeč iz okolice, star 23 let, pred justično palačo ter jo ogledaval. Ko je pa začutil, da se bližajo redarji, jo je potegnil, ali so ga ujeli ter spoznali v njem Nemeč, kateri je bil izgnan iz Gorice. Radi tega so ga poslali v zapore, da bo de tudi od znotraj občudoval justično palačo!

Pravo ljudsko domače sredstvo, katero se nahaja že nad 50 let v rabi pri vsaki družini je praško domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega zalagatelja v Pragi. Uporablja se uspešno to mazilo pri ranah ter zabranjuje neravna vnetja, tako da s svojim bol blažujočim ter hladilnim učinkom posebno hitro vpliva na rane ter iste popolnoma ozdravi. Praško domače mazilo se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. 3

Razgled po svetu.

Državni zbor je bil otvorjen v četrtek. Körber je govoril o političnem položaju, omenjal ustavno rešitev drž. proračuna za l. 1902., rešitev spora radi morskega očesa. Jezikovnega vprašanja vlada ne dene več z dnevnega reda, marveč predloži dva zakonska načrta za uravnavo jezikovnih razmer za Česko in Moravsko, in prizadevala si bo, da se reš. Izrazil je nado, da se nagodba hitro reši. Posl. Pacák je protestiral proti načinu, kako je Körber obravnaval jezikovno vprašanje, ki je s tem le še poostreno. Govornik je predlagal, naj se otvori debata o izjavah minister. predsed., kar se je sprejelo. Vlada je predložila načrt zakona gledé kontingenta rekrutov za l. 1903. ter glede naredbe o pritegovanju nadomestnih rezervistov v spopolnjenje števila v miru, za vojsko in dež. brambo. Od 1. okt. letos do 30. sept. 1903. sme biti pozvanih v vojsko 20 000 mož, in jednako število za leto naprej. — Poslanec Radimski je odložil svoj mandat. — Med raznimi interpelacijami je ona posl. Steinerja, da naj gosposka zbornica čim prej sprejme načrt zakona o borzni kupčiji na termine, kakor jo je sklenila posl. zbornica. Zbornica je nadaljevala razpravo o nujnih predlogih glede volilnih list na Danaju. Pri tem so se pričkali soc. demokratje in kršč. socijalisti.

Iz državnega proračuna. — Proračun za l. 1903 izkazuje dohodkov: 1.726 643.263 K, (v preteklem l. 1.690.182.261 K) in stroškov 1.726 225.436 K, v preteklem letu 1 689.116.863 K). V proračunu se nahajajo tudi naslednje točke: Za nastajenje drž. gimnazije v Celju prvi rok 10 000 K, za nastajenje samostojnih gimnazijskih celjskih razredov pri Celju,

kjer se zgradi za to novo poslopje, prvi rok 10.000 K. — Cesarjeva civilna lista se pomnoži za 2.000.000 K.

Škandalozen švindel. — „Slov. Nar.“ piše: Že nekaj let strasi po Koroskem kot nemški klerikalec dunajski advokat dr. Pupovac. Ta mož je tako nesramen, da je poslal slovenski občini Škofice hektografran poziv, naj ga izvoli za častnega občana. V tem pozivu sicer priznava dr. Pupovac, da ga v tej občini nihče ne pozna, da nima za občino nikakih zaslug, da pa pride morda kmalu v položaj občini kaj koristiti. To je že vrhunec nesramnosti. Obč. odbor, ki ima kaj časti v sebi, bi tako pismo vrgel pod klop. V Škoficah pa niso tako storili, ker je župnik Singer drugače ukazal. 7. t. m. je imel obč. odbor sejo in na dnevnem redu je bila volitev dveh častnih članov, bivšega župnika, vikarija Podgorca in — nemškega klerikalca dr. Pupovca v Dunaju. Ta predloga je zagovarjal župnik Singer, ki ni član obč. odbora in katerega so potem tudi od seje spodili. In kako je svoj predlog zagovarjal! Rekel je, da je vikarij Podgorec zaslužil častno občanstvo, ker je občini posodil 50 gl., nemški advokat dr. Pupovac pa da sicer nima nobenih zaslug za občino, a voli naj se ga, ker to želi in ker bo, če pride kdaj v drž. zbor, občini morda kaj koristil. Konec je bil, da so vsi trije predlaganci dobili častno občanstvo. Omenili smo ta skandal, ker dobro ilustruje slov. narodno potiko na Koroskem.

Defraudacija v Pragi. — Zadnjice opisana defraudacija velikanskega obsega je napravila med češkimi klerikalci nečuvstvo paniko. Trudijo se na vse načine, da bi pridobili zase duhovnike in veleposestnike, ki naj bi pomagali rešiti zavod pogina. Iščejo tudi vladne podpore, in namestnik jim je baje obljubil, delovati v tem smislu, da pridejo duhovniki in plemenitaši na pomoč posojilnici sv. Vavrlava. Listi poročajo, da znasa poneverjeni znesek že šest milijonov kron. Klerikalci se trudijo vso reč potlačiti, kolikor mogoče, ali to se jim ne posreči, ker je lumparija prevelika. — Prelat Drozd je sedaj „junak dneva“. O njem se čujejo najrazličnejše reči. Drozd je n. pr. eskomptiral malovredne menice svojega brata ter igral na borzi na riziko posojilnice. Ako je dobil, je bil dobiček njegov, ako je izgubil, je trpela pa posojilnica. Nalagal je znatne svote ukradenega denarja pri raznih drugih denarnih zavodih, na ime svoje „kuharice“ in svojih otrok. En sin je sedaj euoletni prostovoljec na Dunaju. Imel je pa tudi že vse pripravljeno, da pobegne v Ameriko. V preiskavi se je pokazalo, da so si zapisavali poneverjene svote od l. 1882. do l. 1887. ali nadalje pa so to opustili, menda v mislih, da jim ne pride nikdo na sled. Lani je spisal praski župnik Vondruska neko brošuro, v kateri povzdiguje Drozda v deveta nebesa. Pravi, da je Drozd pred vsem duhovnik, za Boga in cerkev vnet duhovnik. Zavzel se je za katoliško časopisje in katoliška društva, vodi spretno Svetovaclavsko posojilnico. Drozd je energičen branitelj pravic in načel kato-

gospode, plemstva in prostakov ter zlasti revežev, ki so se nadejali bogate miloščine pri pogrebnih svečanostih, ki bi imele trajati celi mesec. Kraljičino truplo je izpostavljeno v katedrali na visokih parah, ki so bile narejene tako, da je bila krsta pri glavi dokaj višje položena, nego pri nogah. To je bilo prirejeno nalašč tako, da so mogli ljudje lože videti kraljico v obraz. V katedrali so služili neprestano svete maše; pri odru je gorelo na stotine voščenenih sveč, sredi tega bleska in cvetja pa je ležala ona, mirna, smehljajočega se lica, podobna beli mistični roži, drže roke križem položene na prsih v obleki lavorjeve barve. Narod jo je ogledoval kakor svetnico, in vsled tega so vodili k njej ljudi, slabotne na duhu in telesu, pohabljenice in bolnike... in nakrat se je sredi cerkve začul radosten vzklik neke matere, ki je zapazila na licu svojega bolnega otroka nakrat rudečico, znamenje zdravlja, ali klic nekega mrtvoudnega, ki je začutil nakrat novo moč v svojih ohromelih udih. In človeška srca je prevzel nekak strah in novica o teh čudežih se je razletela po cerkvi, po gradu in mestu in čimdalje bolj je naraščalo število takih bolnikov, ki so se le po čudežu mogli nadejati ozdravljenja.

Na Zbiška so ljudje med tem popolnoma pozabili, kajti kdo bi se pri tako veliki nesreči mogel spomniti preprostega plemenitaškega mladeniča, zaprtega v grajski ječi! Zbišek je sicer izvedel od svojih stražnikov, da je kraljica bolna; slišal je šum ljudstva okrog gradu; ko je pa začul jok in zvonjenje, se je zgrudil na kolena, se spomnil lastne usode in iz vse svoje duše je objokoval smrt oboževane kraljice. Zdelo se mu je, da je ob enem z njo ugasnilo tudi nekaj

zanj in da pri taki smrti ne more biti nikomur dosti mar za življenje.

Odmev pogrebnih slavnostij, glas cerkvenih zvonov in petje procesij je slišal po cele tedne. Ob tem času je postal še bolj tužen, izgubil je tek do jedi, ni mu bilo mar za počitek, marveč je hodil po svoji ječi kakor divja zver po kletki. Samota mu je bila neznosljiva, pri tem pa so minili večkrat celi dnevi, da mu njegov stražnik ni prinesel niti kruha, niti vode; tako močno so bili vsi zaverovani v kraljičin pogreb.

Od časa, kar je kraljica umrla, ga nihče ni obiskal, niti Danuša, niti Povala iz Tačeva, ki mu je drugokrat skazoval toliko naklonjenosti, niti trgovec Amilej, Matijčev znanec. Zbišek je to kaj težko prenašal, da so vsi tako pozabili nanj, brž ko je Matija odšel. Časih mu je prišlo celo na misel, da je nemara pozabila nanj celo sama pravica, in da bo moral vse svoje življenje prebiti v ječi. In v takih trenutih je prosil Boga smrti.

Ko je minil po kraljičini smrti jeden mesec ter začel drugi, je pričel Zbišek dvomiti o tem, ali se Matija sploh vrne. Matija mu je bil sicer obljubil, da hoče hiteti ter noče štediti konj, Marburg pa tudi ni na koncu sveta. V divjanjstih tednih je bilo mogoče dospeti tjekaj in nazaj, zlasti ako se je človeku mudilo. »Ali pa se nemara njemu ne mudi?« si je mislil Zbišek otožno. »Nemara je že na poti videl kako tako žensko, katero je odpeljal v Bogdanec, se ondi oženil ter sedaj ondi čaka lastnih potomcev, jaz pa bom tukaj čakal na veke usmiljenja božjega.«

Končno je nehal šteti dneve, nehal tudi govoriti z nadzornikom ječe in samo po pajčevini, ki je zakri-

vala čimdalje bolj gosto mrežo v oknu, je spoznal, da se bliža jesen. Sedel je po cele ure na postelji, opiral se z lakti ob kolena, drže prste ugreznene v lase, ki so se mu vsipavali že nizko na ramena in v pol v snu polu v bdenju ni dvignil glave niti takrat, ko ga je ogovoril stražnik, ki mu je prinesel jesti. Toda nekega dne so zaškripale duri in neki znani glas ga je zaklical na pragu:

»Zbišek!«

»Stric!« zakliče Zbišek ter skoči s postelje.

Matija ga objame z rokami okrog vratu ter ga jame poljubovati. In mladeničevo srce je prevzela taka tuga in tesnoba, da se je zjokal na prsih svojega strica kakor malo dete.

»Misli sem si, da se več ne vrnete,« je rekel ječijaje.

»Ni dosti manjkalo!« odvrne mu Matija.

Še le sedaj dvigne Zbišek glavo, pogleda strica ter zakliče:

»Ali kaj se vam je pripetilo?«

In zrl je osupnen na shuššano, upadlo in blede lice starega bojovnika, na sklonjeno njegovo postavo in osivele njegove lase.

»Kaj se vam je pripetilo?«

Matija se je vsedel na posteljo in težko dihal.

»Kaj se mi je pripetilo?« spregovoril naposled.

»Komaj sem bil prekorajčil mejo, obstrelili so me Nemci v gozdu. Bili so to vitezi-razbojniki, da veš! Še sedaj kaj težko diham... toda Bog mi je poslal pomoč, sicer bi me ne videl več tukaj.«

»Kdo vas je rešil?«

»Jurand iz Spikova,« odvrne Matija.

liške cerkve itd. Tako so ga potrdigovali, sedaj pa se je pokazalo v pravi luči, kakšen je ta bojovnik za sveta katoliška načela in kako „spretno“ je vodil omenjeno posojilnico.

Vodstvo zavoda je bilo v rokah posebnega odbora. V tem odboru so bili trije duhovniki, na čelu jim prelat Drozd — in jeden sam posvetnjak, ki pa je bil tudi znan klerikalec.

Tudi člani so bili klerikalci, ker po društvenih pravilih kdo drugi sploh ni mogel postati član. § 19. društvenih pravil pravi namreč, da zamore biti član svetovavlaške posojilnice samo tista oseba katoliške vere, ki nima protikatoliških (to je protiklerikalnih) namenov, izključni se pa vsak, ki z besedami ali z dejanji pokaže protiklerikalno mišljenje.

Društvo je podpiralo izključno same klerikalne naprave. V društveni hiši je bilo nastanjenih vse polno klerikalnih društev in v posojilnični dvorani so se vršila predavanja, na katerih se je hujskalo proti liberalcem, kar se je dalo.

Tudi prelat Drozd je imel tu predavanja. Letos je v tej dvorani predaval „O veri in znanosti“. Strašno je napadel moderno znanost, zlasti naravoslovje. Govoril je o tem, kako dela vera človeka npravnega, on, ki je imel dve sestri za oficijalni metresi, on, ki je oče treh nezakonskih otrok, on, kateremu je njegova metresa dovajala male deklice .... Govoril je o tem, kako dela vera človeka poštenega, on, ki je dvanajst let ropal v posojilnici in nakradel velikanske svote .... In govoril je o liberalizmu, da je to iznajdba hudičeva (!) ter klical: „Nas posnemajte, za nami hodite in srečni bodele na tej zemlji in onkraj groba“.

Načrt za jezikovno vprašanje za Češko in Moravsko. — Ministerski predsednik dr. pl. Körber je predložil, kakor smo že sporočili, češkim in nemškim zastopnikom načrt, po katerem naj bi se uredilo jezikovno vprašanje za Češko in Moravsko. Glavno v tem načrtu je to-le:

Nemški jezik ostane v sedanjem obsegu v veljavi v vsem občevarstvu z vojaškimi oblastmi in orožništvom ter v občevarstvu z oblastmi izven češke kraljevine. Nemščina naj ostane pri uradih in veljavi tudi v notranji službi, ki se tiče vojaštva, v poročilih na osrednjo vlado in v policijskih stvareh; dalje v notranjem poslovanju vseh prometnih, poštinih in blagajniških uradov.

C. kr. uradi se razdele v čisto češke, čisto nemške in dvojezične. Enojezični so oni sodni okraji, v katerih je po zadnji ljudski štetvi nad 20% ene narodnosti. Vsi drugi okraji so dvojezični ali mešani. Oblastva, ki obsegajo več sodnih okrajev, so dvojezična, ako je vsaj en okraj mešan. Tekom časa naj se okraji tako omeje in uredé, da bodo po možnosti enojezični. Po tem načelu naj bi se določil uradni jezik za notranji in vnanji promet.

Enojezični uradi se morajo v občevarstvu s strankami posluževati istega jezika — ustno in pisмено. V tem jeziku se morajo glasiti tudi uradne objave, napisi in pečati, kakor tudi vknjižbe. Ako pa je vloga v

drugem deželnem jeziku, mora dotična stranka tudi vse rešitve in odredbe dobiti v svojem jeziku. Stranka sploh ni zavezana, da bi morala skrbeti za prevode. Objave ces. uradov morajo biti v jeziku občin, četudi so te v mešanih okrajih.

Pri dvojezičnih uradih je za vse obravnave merodajen jezik stranke. Ako pa je prizadetih v eni stvari več strank, se vrši obravnava ali v obeh jezikih ali pa v tistem jeziku, za katerega se stranke zedinijo. Vsi napisi, objave in pečati so dvojezični. Vknjižbe in izpiski so v jeziku stranke. Isto velja za kazenske obravnave. Vsaka stranka ima pravico v treh dneh zahtevati uradno listino v svojem jeziku, ako ji je bila dostavljena v drugem. Druga instanca v mešanem okraju se mora posluževati jezika prve instance.

V notranji službi se enojezični uradi poslužujejo svojega jezika, ravno tako tudi v uradnih dopisih na cesarske in avtonomne urade. — Dvojezični uradi pa se v notranji službi poslužujejo jezika strank ali vlog. Dvojezični uradi rabijo v uradnih dopisih jezik onega urada, kateremu je dopis namenjen.

Uradniki v enojezičnih okrajih morajo biti v besedi in pisavi popolnoma zmožni dotičnega jezika. V mešanih okrajih mora biti zadostno število uradnikov, ki so zmožni obeh deželnih jezikov. Pri višjem sodišču v Pragi naj se ustanove potrebni senati ali oddelki.

Za Moravsko pa velja splošno načelo, da so vsi cesarski uradi dvojezični. V občevarstvu s strankami je merodajen jezik stranke. Ako se eno in isto uradno poslovanje tiče več strank, mora dotični urad rabiti oba jezika. Isto velja za obravnave, ako se stranke ne zedinijo za en jezik. Uradne objave, vknjižbe, napisi in pečati so dvojezični. Vse druge določbe so v bistvu podobne onim za Češko. — Čehi so ta načrt odbili.

Izpred državne sodnije. — Celjski odvetnik dr. Hrašovec je prosil pri celjski občini za podeljenje domovinske pravice. Občinski urad je odklonil prošnjo, ker je bila pisana slovenski. Pritožil se je proti temu na deželni odbor, ali v nemškem jeziku, da je dobil sploh kak odgovor, varuče pri tem svoje stališče. Dež. odbor štajerski je seveda odobral postopanje celjske občine. Vsa stvar je prišla pred državno sodnijo, katere razsodba se glasi tako-le: Po odloku štajerskega deželnega odbora, s katerim je bil potrjen odlok mestnega urada v Celju in občinskega odbora istotam glede odklonitve neke uloge, sestavljene v slovenskem jeziku, se je izvršilo kršenje v členu 19. državnih osnovnih zakonov zajamčenih pravic jezikovne ravnopravnosti. V svoji razsodbi izhaja državno sodišče iz uvaževanja, da se z ozirom na drugi odstavek člena 19. drž. osnovnih zakonov uloge na uradih smejo ulagati v jeziku, ki je v dotičnem obseju v deželi navaden jezik in da jih morajo uradi tudi vsprejemati, o čemer ne določa poznanje jezikov posameznika, ki je izročil ulogo.

Vladarji — pesniki. — No, pri nas v Evropi ni ravno posebnost vladar-pesnik.

Najlepší vzor za to je Viljem nemški. „Delal“ je že na vsem. Bil je „slaven“ komponist, še slavnější pesnik in slikar, reformator umetnosti in vede ter pri tem „najnadarnejši“ govornik sveta. Hudo se je godilo kritikom, ki so si dovolili svojega imperatorja neprijazno soditi. Nekoliko milesrčnejši je perzijski šah. On je tudi pesnik in v nekem dobrem trenutku je poklical k sebi slavnega perzijskega literarnega kritika, da bi mu predčital svoje „vznešene proizvode“. Kritik pa je pozabil, da je slišal šahovo pesem ter se je izjavil o njej, da ni za nič, in je docela prijateljski svetloval svojemu vladarju, naj se posveti koristnejšemu delu. Šah se je neizmerno razkačil. Poklical je stražnika in ukazal blebetavega kritika odpeljati v hlev med osle. Za trenutek pa se je spomnil, da ima „še boljše“ pesmi; z to je dal zopet privedsti k sebi nesrečnega kritika. Ni pa še končal citati, in kritik je bežal proti vratom. „Kam bežiš“, glasilo se je vprašanje šahovo. „V hlev med osle“, odgovoril je dovtipni kritik. Šah je na to nehal citati, se posmejtal, odpustil obsojenemu kritiku kazen in nehal pesniti. To bi se imelo zgoditi tudi Viljemu.

Slovensko društvo „Ilirija“ v Pragi bo imela 18. t. m. ob 8. zvečer v Schöblovih gostilni v J.čni ulici svoj II. občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika ust. n. obč. zbora; 2. Čitanje zapisnikov br. dr. „Triglava“; 3. Odborovo poročilo; 4. Volitve a) predsednika, b) odbora, c) 2 preglednikov; 5. Služajnosti.

Proračun Francoske, predložen v zbornici, izkazuje 3575 milijonov frankov troškov, 3375 milijonov dohodkov. Za pokritje so pripravljene posebni načrti.

V Macedoniji se je združilo 4000 ustašev, ki napadajo turške posadke. Baje se je ustajala raztegnila tudi na Albanijo. Poročajo o raznih napadih.

Domača iznajdba. — G. Jak ob Živic iz Škofjeloke je izumil posebno vrsto avtomatičnih kaset za shranjevanje cigaret ter je dal svojo iznajdbo patentirati.

Razne vesti. — V Turinu so prišli na sled veliki defraudaciji v denarnem zavodu „Credito popolare“. Primanjkljev doslej znaša 170.183 lir. — V Moskvi prihaja na tamošnja učilišča vedno več Perzijcev. Sedaj jih študira v Moskvi 42, ki so sinovi najodličnejših perzijskih rodbin. — V bližini Pariza sta ponesrečila te dni dva zrakoplovca, ki sta poskušala neki nov zrakoplov. — V Dubrovniku v Dalmaciji nameravajo izdajati Nemci nemški list! — Burski generali so se mudili v Parizu, ker so bili sprejeti povsodi jako pristrčno. — Nagla sočba v Z. grebu bo odpravljena baje s 15. novembrom t. l. — Pri obravnavah radi izgredev kmetov glede na znane štrajke v Gliciji je bilo obojenih 69 skupno na 183 mesecev trde ječe, 312 na 185 mesecev zopora, 105 je bilo oproštenih. — V petek pop. se je zvrnil voz stelje na dva voznika iz Dol, po imenu Jernej Dervovšek in Janez Terkaj, ter ju zadušil. Dervovšek je oče 7 otrok. — Angleži preganjajo Irce. Tako so obsodili irskega poslanc

O'Donela na dva meseca težkega dela radi groženja in ščuvanja na upor. — V Dalmaciji so dobili novo okrajno sodnijo, in sicer v Tjesnem v območju okrožne sodnije sibe-niske. — Grof Evg. Esterhazy, ki je pred kratkim izstopil iz jezuitskega reda, se je baje že poročil v Londonu z markizo Reyland. Nastani se v Ameriki. Od jezuitskega reda zahteva nazaj 500.000 K, katere je dal redu v shrambo. — Krüzer je prispel te dni v San Remo, kjer ostane čez zimo. — Iz Budimpešte poročajo, da so aretirali grofa Ladislava Matusko, ker je ponarejal železn vozne listke. — Iz Florence poročajo o strašnem ciklonu, ki je opustošil premnogo vrlov. — V Ljubljani je skočil neki vojak-novinec v Ljubljano z namenom, da umrje. Ali hladna voda je uplivala nanj tako, da je brzo splaval na breg ter šel nazaj v vojašnico. — V noči v sredo so odpotovali 203 osebe z ljubljanskega kolodvora v Ameriko. Vsaki mesec čitamo po dvakrat ali celo večkrat, kaka se selijo ljudje s Kranjskega kar trumoma v Ameriko. — Posledice iz-gredov v Zagrebu se kažejo tudi s tem, da sta naznanila te dni dva srbska trgovca insolventnost. Vzrok je bojkot po izgrediv. — Burski generali so prišli v Berlin, kjer so jih prijazno sprejeli. Cesar jih ne sprjme, ker se niso pogodili glede nekaterih formal-nostij. — Avstrijski pravosodni minister Spens-Boden je podal demisijo, ker je bolan.

Književnost.

Vence slovenskih povestij. — Knjiga VI. — Ta lepa knjiga prinaša tri krasne povesti slavnega Poljaka Henrika Sienkiewicza. Stane le 60 kr. — „Vencev“ je doslej 6, a v tisku je že sedmi, ki izide po novem letu.

Poslano.*)

Javna zahvala.

Dne 7. t. m. je mirno v Gospodu zaspal Ferdinand Tominc, zapustivši žalujočo vdovo Kristino in tri otroke v največji bedi.

Ker je blagi ranjki umrl v tukajšnji bolnišnici usmiljenih bratov, je bila vdova o tem obveščena dne 8. t. m.; v naglici pa jej ni bilo mogoče zbrati potrebnega denarja za stroške, da bi se preneslo zemske ostanke ranjkega na pokopališče v Gradišče, kakor je hrepnela vdova.

Vdova se je zatekla do bratov in sorodnikov ranjkega v Gorici s prošnjo, naj jej pomagajo v stiski ali vse njene prošnje so bile brezvspešne. Toda gosp. Fran Vovk iz Bilj je priskočil vdovi na pomoč ter jej velikodušno preskrbel za potrebne stroške, da se je vršil pogreb ranjkega na dostojen način dne 9. t. m. na pokopališču na Gradišču. Hvaležna vdova izreka gosp. Vovku najiskrenejšo zahvalo.

— Kristina vd. Tominc.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Oba sta umolknila za trenutek.

»Oni so napadli mene, on pa je čez malo časa napadel nje. Komaj polovica jih je ušla. Mene je odpeljal v svoj gradič in ondi v Spihovem sem se tri tedne boril s smrtjo. Vendar Bog ni dopustil, da bi umrl, in dasiravno se še sedaj ne počutim dobro, sem se vendar-le vrnil.«

»Vi torej niste bili v Marburgu?«

»S čim sem imel iti tjakaj?« Oplenili so me do kože, in tudi pismo so mi z drugim vred vzeli. Vrnil sem se, da poprosim kneginjo Ziemovito za drugo, toda nisem je srečal na poti ter ne vem, ali jo še najdem poprej, predno pojdem na oni svet.«

Po teh besedah je pljunil na roko ter pokazal Zbišku čisto kri.

»Ali vidiš?«

Čez trenutek pa je dodal:

»Očividno je tako božja volja!

Nekaj časa sta molčala pod bremenom težke skrbi oba, na to pa je rekel Zbišek:

»Vi torej pogostoma pljuvate kri?«

»Kako bi je ne pljuval, ko mi je pa konec pšice ostal globoko med rebri. Pljuval bi jo tudi ti, ne boj se! Pri Jurandu iz Spihova mi je bilo že dokaj bolje, toda potoma sem se bil zelo vtrudil, kajti pot je bila dolga, in hitel sem.«

»Čemu ste hiteli?«

»Ker sem hotel ujeti kneginjo Aleksandro ter jo poprositi za drugo pismo. Jurand iz Spihova mi je bil dejal: »Idite ter vrnite se s pismom v Spihov. Jaz — je dejal — imam v ječi nekoliko Nemcev, pa hočem jednega na vitežko besedo izpustiti, da odnese

to pismo. On jih tudi ima radi smrti svoje žene vedno nekoliko v ječi ter rad posluša, kako po noči tarnajo in žvenkljajo s svojim železjem. To je kaj trdovraten človek. Ali razumeš?«

»Razumem. Samo to se mi zdi čudno, da ste izgubili prvo pismo; ker se je polastil Jurand onih, ki so vas napadli, torej se je moralo tudi najti pri njih ono pismo.«

»On se ni polastil vseh. Kakih pet jih je ušlo. Taka je naša usoda.«

Po teh besedah začne Matija kašljati ter izpljune zopet nekoliko krvi in zastoka nekoliko od bolečine v prsih.

»Ako so vas močno ranili?« vpraša Zbišek. »Kako se je to zgodilo? Prežali so na vas?«

»Vstrelili so po meni iz grmičja tako gostega, da niti za korak daleč ni bilo mōči videti pred seboj. Jezdil sem brez oklepa, ker so mi trgovci rekli, da je krajina popolnoma varna, radi tega pa sem zašel v nadlogo.«

»Kdo pa je načeloval razbojnikom? Križar?«

»Ni bil redovnik, toda Nemeč, Helmíneč iz Lentza, sloveč po svojih napadih in ropu.«

»Kaj se je zgodilo z njim?«

»Njega ima Jurand na verižici. Toda tudi on ima v svoji ječi dva plemenita Mazurja, katera hoče zameniti za sebe.«

Znovič je nastalo molčanje.

»Mili Jezus,« reče končno Zbišek. »Torej Lichtenstein in oni iz Lentza ostaneta živa, midva pa pogineva brez osvete. Meni odsekajo glavo, vi pa tudi brzokone ne preživite zime.«

»Dà, ne ućakam niti zime...«

»Ali ste že videli tukaj nekoga?«

»Bil sem pri krakovskem kaštelanu, ker sem poizvedel, da je odšel Lichtenstein, in mislil sem si, da ti dajo prostost.«

»Lichtenstein je torej odšel?«

»Tako po kraljičini smrti v Marburg. Bil sem pri kaštelanu, on pa mi je rekel to-le: »Vašemu sinovcu ne odpade glava radi tega, da bi se s tem prikupili Lichtensteinu, marveč radi tega, ker tako veleva obsodba, brez obzira na to, ali je Lichtenstein tukaj ali ne. Celo tedaj, ako bi Križar umrl, bi se v tej zadevi ničesar ne spremenilo, kajti postava ostane postava ter ni kakor kozuh, katerega je mōči obrniti narobe. Kralj — je dejal — zamore podeliti milost, nihče drugi.«

»Ali kje je kralj?«

»Odšel je po pogrebu v Rusijo.«

»Nū, torej ni nikake pomoči.«

»Nobene ni. Kaštelan je še rekel: »Meni je žal za mladeniča, tudi kneginja Ana prosi zanj, toda ker ne morem, pa ne morem.«

»Ali je kneginja Ana tukaj?«

»Bog jej povrni! To je kaj vrla gospa. Ona je še tukaj, ker je zbolela Jurandova gospodičina, katero kneginja neguje in ljubi kakor lastno dete.«

»O za Boga! Torej je tudi Danuša zbolela? Kaj jej je neki?«

»Kaj jaz vem? Kneginja pravi, da je dobila uroke.«

»Gotovo od Lichtensteina — od nikogar drugega.«

Wilhelmov oblič.

Ta oblič, ki se izdeluje izključno le v lekarni
Frana Wilhelma
c. kr. dvornega zalagatelja
v Neunkirchen, Spodnje Avstrijsko

se rabi z dobrim vspelm v vsakem slučaju, ko se sploh rabi kak oblič. Pos bno koristen pa je pri starih nevnelljih bolečinah, kakor pri kurjih očesih, roženici itd. Dotično bolno mesto se očis i, potem se oblič namaže na kos tof ta ali usnj. in se nanje položi. Cena zavitku 80 vin. 12 zavitek 7 kron, 5 ducetov 30 kron. V znak pri tnosti je na omotu grb občine trga Neunkirchen (devet cerkva).

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kjer se ne dob, vrši se poš ljatev direktno.

Lotarijske številke.

11 oktobra 1902

Gradec	24	45	76	90	21
Dunaj	19	83	64	57	22

Gorica-Ajdovščina.

zjutr.	zvečer	Postaje:	zjutr.	zvečer
8:55	7:15	doh. Gorica	6:35	6:20
9:08	7:27	Št. P. ter	6:24	6:09
9:22	7:40	Volčjadrga	6:12	5:54
9:35	7:53	Prvačina	5:58	5:39
9:45	8:03	Dornberg	5:53	5:34
9:56	8:13	Selo	5:43	5:21
10:09	8:26	Kamnje	5:29	5:06
10:17	8:34	Dobravlje	5:21	4:58
10:26	8:41	Sv. Krž C. st.	5:15	4:52
10:35	8:50	doh. Ajdovščina	5:05	4:40

Zveza, katera nastane vsled te nove zeleznice z Dunajem, Ljubljano, Trstom itd., je taka-le:

7:00	8:40	doh. Dunaj	8:50	9:15
11:44	5:40	Gradec	4:12	4:21
3:59	12:58	Ljubljana	11:23	11:45
6:20	4:35	Trst	8:45	8:30
7:06	5:26	Nabrežina	8:02	7:56
6:35	5:10	Červinjan	8:13	10:15
7:47	5:53	Tržič	7:35	7:29
8:20	6:26	Krmin	—	6:59
8:46	6:34	doh. Gorica	7:00	6:57

Razpis tajnikove službe.

Podpisano županstvo razpisuje službo občinskega tajnika z letno plačo 900 kron in primernim stanovanjem. Prošnje z dokazili zmožnosti za to službo je vložiti pri podpisnem do konec t. m. Zahteva se znanje slovensčine, italijanščine in nemščine v govoru in pisavi.

Županstvo v Kanalu,
dne 8. oktobra 1902.

M. Zega,
župan.

Tržne cene.

	za 100 kilov
Kava: Santos	K 180 — do 200 —
Sandomingo	260 — 280 —
Java	250 — 270 —
Portorico	260 — 280 —
Ceylon	360 — 380 —
Sladkor	88 — 90 —
Speh	160 — 180 —
Petrolj v sodu	37 — 38 —
v zaboju	12 — 12:40
Maslo surovo	2 — 2:20
kuhano	2:40 — 2:60

Otr bi debele . . . . . K 10:40 do 12:—
drobne . . . . . 10:40 — 11:—
Turčica . . . . . 14:60 — 15:20
Oves . . . . . 13:40 — 17:—

Lekarna Cristofoletti v Gorici

Prave in edine zelodene kapljice
z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka).

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepje pokvarjeni želodci storé, da zgine v kratkem času omočica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenic 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitve in pošiljatve pa jedino le v lekarni

Cristofoletti v Gorici.

Švicarska urarska obrt.

Samo 16 K.

Naznanjamo vsem večakom častnikom poštnim, železniškim in redarskim uradnikom kakor tudi vsakomur ki rabi dobro uro, da smo opreželi edino razprodajo novoznajdene originalne genske 14-karatne remont ure zlatoga-elektro-plaque, sestav glas-hütte. Te ure imajo protimagnetične preciziski urni stroj, so najnatančnejše regulirane in preskušene

in dajamo za vsako uro 3-letno pisмено jamstvo. Okrov, ki je sestavljen od treh odskočnih pokrovčkov, je moderno in krasno izdelan ter napravljen iz novo iznajdene ameriške goldinske kovine ter prekrit s 14-karat. zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu, in večaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki velja 200 kron. Edina ura na svetu, katera ne zgubi nikoli zlatoga lica. Sprejeli smo v 6. mesecih 10.000 dodatnih naročb in okoli 3000 pohvalnih pisem. Cena uri za gospode ali dame le 16 kron poštnina in colnina prosta. Vsaki uri je brezplačno pridejan možnjček od usaja. Krasne in moderne verižice od zlatoga plague za gospode ali dame (tudi ovrtačnice) po 3- 5- in 8- K. Ako ura ne ugaja, se sprejme nazaj vsled cesar se nima nobenega rizika. Razpošiljanje po poštnem povzetju ali predplačilu. Naročbe je pošiljati na Razpošiljanje ur „Chronos Basel“ (Švica). Za pisma v Švico je slaviti znamko za 25 stot., na dopisnice 10 stot.

Razprodaja pohištva.

V poslopju prejšnjega c. kr. okrajnega sodišča v Gorici v ulici Sv. Antona št. 14. se od danes naprej

razprodaja

vse iz uradov c. kr. okrajnega sodišča kakor tudi iz uradov c. kr. okrožnega sodišča tja preneseno raznovrstno pohištvo kakor omare, mize, pisalne mize, klopi, stoli in razne druge reči.

C. kr. privilej.

civilna, vojaška in uradniška krojačnica
M. Poveraja v Gorici
na Travniku št. 5.

Se dobivajo vsakovrstna moderna sukna kam-garn, piquet lastink, adria, ševjot itd., blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn ter gotove obleke, perilo vseh vrst in spadajoče priprave k paradnim oblekam za vsaki stan. Blago na meter in gotove obleke se prodajajo tako po ceni, da je z mojo trgovino nemogoča vsaka konkurenca.

Obleke vsake mode od 5 do 9 let K 5:40 in više
9 15 8:50
15 dalje 15—
vrhne sukne vsake mode 24—
za častito duhovščino 28—
hlače 5—

Haveloke in sebne pl še 15 K naprej.
Za dame in gospice:

Haveloke . . . . . 25 K
Sako in pelegrine . . . . . 9—

V slučaju da se kaj ne dobi v zalogi po zahtevi, se izvrši točno po naročilu.

Razprodaja dežnikov!

V mirodilnicah

Ant. Mazzoli, Gorica

Gosposka ulica in tekalisce G. Verdi

se prodaja vse kemično čiste izdelke za vravnanje vina, kakor tudi kadeča žveplena kislina za čiščenje vinske posode, namreč: sodov, čebrov itd.

Peter Cotič,

čevljarški mojster

v Gorici, v Gosposki ulici št. 14

priporoča svojo

čevljarstvo delavnico.

BRIVNICA

Anton Pucelj

priporoča svojo

brivnico v Gorici
na Travniku in
brivsko podružnico
v ulici Tre Re, 16

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče niraberškega in drobnega blaga ter tkanla, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in ševljare.

Svetinjice. — Rožni venel. — Mašne knjžice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce pejmilho s in tržili ter na deželi. 2 35-8

E. LEBHERZ

Gorica

tovarna užigalice
priporoča prebivalcem Primorskega svoje izdelke raznih vrst, posebno izvrstne in zanesljive užigalice

Apollo

Zanimive knjižice:

Jurija Dalmatina **Predgovor k bibliji**
iz l. 1584. 30 vin., s poštnino 40 vin.

Praveverni katoličan . . . . . 10 vin.

Nasledništvo sv. Petra . . . . . 10 „

Prešlavni evangelij Jezusa Kristusa . . . 10 „

Veselo poročilo . . . . . 8 številka za 8 „

Založil in prodaja

Anton Chráska

v Českých Budějovicah, Gymnasialni u

»Nemara da od njega. Toda kaj mu moreš? Ni-česar.«

»Radi tega so pozabili torej ná-me vsi, ker je bila ona bolna?«

Po teh besedah je jel Zbišek hoditi s širokimi koraki po sobi, končno pa je prijel Matijca za roko, jo poljubil in dejal:

»Bog vam povrni vse to, ker hočete radi mene umreti. Ker pa ste že bili v Prusiji, storite mi še jedno ljubav, dokler povsem ne oslabite. Pojdite h kaštelanu in prosite ga, naj me na mojo vitežko besedo izpusti vsaj za dvanajst tednov. Tedaj se hočem vrniti in naj mi odsekajo glavo. Saj to vendar ne sme biti, da bi poginila brez osvete. Vedite — jaz pojdem v Marburg ter pozovem Lichtensteina na dvoboj. Ne more biti drugače. Njegova smrt ali moja.«

Matija si jame drgniti čelo.

»Hočem oditi — toda ali pa kaštelan privoli v to?«

»Dam mu svojo vitežko besedo za dvanajst tednov. Več časa ne potrebujem.«

»Kaj ti praviš: samo dvanajst tednov! Ako bodeš ranjen ter se ne vrneš o pravem času? Kaj si bodo mislili takrat o tebi tukaj?«

»Ko bi tudi imel plaziti po vseh štirih, se vrnem. Toda ne bojte se. Nemara se doslej že vrne kralj iz Rusije, pa se mi ponudi prilika, da ga poprosim za milost.«

»Resnica,« odvrne Matija. Čez nekaj časa pa dodá:

»Kaštelan mi je rekel še to: Mi smo pozabili radi kraljičine smrti na našega sinovca, toda sedaj se mora to izvršiti.«

»Ej, torej mi hoče dovoliti,« odvrne Zbišek živo.

»Saj on vé, da plemič ostane mož-beseda; ako pa mi odsečejo glavo sedaj, ali po svetem Mihaelu, to mu je vse jedno.«

»Nü, pojdem k njemu še danes.«

»Danes pojdite k Amileju ter si nekoliko počijte. Naj vam položi na rano kak oblič, jutri pa pojdite h kaštelanu.«

»Nü, z Bogom!«

»Z Bogom!«

Objela sta se, in Matija se je napotil k vratom, toda na pragu se je vstavil ter nagrbanič čelo, kakor bi se bil nakrat nečesa spomnil.

»Toda ti še nimaš vitežkega pasu. Ako ti Lichtenstein poreče, da se z vitezom brez pasu noče boriti, kaj pa počneš potem?«

Zbišek je bil v zadregi, toda le za trenutek; na to pa je dejal:

»Kako pa je temu na vojni? Ali je potrebno, da vitez, ki ima pas, poišče v boju samo sebi enakega?«

»Vojna je vojna, toda dvoboj — to je nekaj drugega.«

»Resnica, toda počakajte. Treba se je posvetovati. Evo vidite, sem jo že pogodil. Knez Januš mi podeli vitežki pas, ako ga kneginja in Danuša poprosita zanj. Ali na poti v Mazovijo se spoprime s sinom Mikolaja iz Dolgega lesa.«

»Čemu pa?«

»Radi tega, ker je Mikolaj... veste oni, ki je pri kneginji in kateremu previjo Kij (Obuh) rekel o Danuši, da je punčika.«

Matija pogleda tovariša osupnjen, Zbišek pa hoté

mu pojasniti, za kaj gre, nadaljuje:

»Jaz mu tega ne morem odpustiti, toda z Mikolajem se ne morem biti, ker je že blizu osemdeset let.«

Matija pa mu reče:

»Čuj me, dečko! Žal mi je za tvojo glavo, ni pa škoda tvojo pameti, ker si bedast kakor čaplja.«

»Ali čemu se srdite?«

Matija mu ni odgovoril, marveč je hotel oditi, toda Zbišek priskoči k njemu.

»Kako je z Danuško? Ali je že zdrava? Ne srdite se radi te malenkosti. Tako dolgo vas že nisem videl.«

In skloni se k starčevi roki, ta pomigne z rameni ter spregovorí že dokaj bolj nežno:

»Kaj? Jurandova je zdrava, samo iz sebe je še ne spusté. Ostani zdrav!«

Zbišek je ostal sam ter se počutil nekako preropenega na duši in na telesu. Veselil se je, da bo imel še tri mesece zagotovljeno življenje, da pojde v daljni kraj, poišče Lichtensteina ter se z njim spoprime na življenje in na smrt. Pri samu misli na to se mu je napolnilo srce radosti. Krasno je, da bo mogel še dvanajst tednov prebiti na konju, jaháje po širokem svetu, boriti se in ne poginiti brez osvete. Potem pa naj se zgodi, kar hoče. To je še vendar lepo število dni! Mogoče, da se med tem kralj vrne iz Rusije ter mu odpusti njegovo krivdo; mogoče tudi, da nastane vojna, katero že dolgo napovedujejo. Mogoče, da mu sam kaštelan, ko ga čez tri mesece zagleda, kot zmagovalca nad Lichtensteinom, poreče: »Odidi sedaj v gozd!... Zbišku je bilo dobro znano, da mu nihče ne želí nič hudega, razun onega Križarja, in da ga je obsodil k smrti oni krakovski gospod le prisiljen.

Trgovina modnega blaga!

J. ZORNIK GORICA.

Moderce

pariške zadnje novosti
kupl se najbolj in najceneje pri
dobro moje trgovine, stejem si
v največjo čast javiti, da sem
ze dobil od množobrojnih es-
tanjia o mojih dobrih, pre-
ciznih in cenih dobrih, pre-
modercih,
in je radi tega v interesu
Vse inoderce kakor se vidijo
po modnih listih 50%
ceneje kakor drugod.

J. ZORNIK GORICA.

Pozor!

Čistilna voda „Reale“

iz vrečev Mathias, lastnina
Henrika Mattonija v Budimpešti

je toplo priporočena od prvih tu- in
inozemskih zdravniških avtoritet kot
najbolje čistilno sredstvo. Odlikuje se
radi množine soli »Glauber« in grenke
soli, katero ima v sebi ter s svojim
hitrim in dobrim učinkom.

Zaloga za Gorico:
Lekarna G. B. Pontoni.

Na dež jubil. razstavi odlikovan s srebr drž. svetnjo
Na lvovski razstavi s prvo ceno - srebrno svetinjjo

Tovarna uzernih telovadnih priprav
JOS. VINDYŠ - A,
v Pragi na Smihovu
(Praga-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816
se priporoča

k popolnemu uzornemu prirejevanju
sokolskih in šolskih telovadnic
po najnovejših pripoznanih in praktičnih sestavih.
V ta dokaz je na razpolago mnogo pripoču-
jočih spričal domačih in inozemskih.
Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerno, plačuje
se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.
Ceniki, proračuni in načrti za popolne telo-
vadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštino
prosto.

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Milijon dam uporablja
„FEEOLIN“.

Vprašajte Svojega zdravnika, če ni »Feeolin« najboljšo
lepšalno sredstvo za kožo, lasje in zobe!
Najnečistejši obraz in najgrše roke dobijo hitro
aristokratsko finost in obliko z uporabo »Feeolina«.
»Feeolin« je iz 42. najplemenitejših in najsvežjih zeljisc
sestavljeno angleško milo. Mi jamčimo, da izginejo
dalje po uporabi »Feeolina« brez sledu gube in črte
na obrazu, zajede, mozoli, rdečica nosu itd. »Feeolin«
je najboljšo čistilno, negovalno in lepšalno sredstvo
za lasje, zabranjuje izpadanje las, plešo in bo-
lezni glave. »Feeolin« je tudi najnaravnejše in naj-
boljše čistilno sredstvo za zobe. Kdor redno rabi
»Feeolin« mesto mila, ostane mlad in lep. Zavežemo
se, denar takoj vrniti, če bi ne bil kdo s »Feeolinom«
popolnoma zadovoljen. Cena komadu K 1.—, 3 ko-
madom K 2-50, 6 komadom K 4.—, 12 komadom K
7.—. Poština pri 1 komadu K 10 vin., od 3 komadov
navzgor 60 vin. Povzetje 60 vin. več. Razpošilja glavna
zaloga **M. Felts**, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38, 1

Zaščitna znamka: SIBRO.
LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarni v Pragi

pripoznano kot izvrstno bol ublažujoče
mazilo; za ceno 80 h, kron 1-40 in 2 kroni
se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva
to splošno priljubljeno domače zdra-
vilno sredstvo vedno le v orig. stekle-
nicah z našo zaščitno znamko s »SI-
BROM« namreč, iz RICHTERJEVE
lekarni in vzame kot originalni izdelek
le tako steklenico, ki je prevlečena s to
zaščitno znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“
v PRAGI.
Elizabethgasse št. 5.

„Goriška ljudska posojilnica“
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. dec.
1901. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od
10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po
5 %. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila: na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastavo 6 %,
na menice 6 %, s 1/2 % uradnino. Glavni deleži koncem leta 6 %.

Stanje 31. dec. 1901. (v kronah): Članov 1819 s 7932 deleži po
20 K = 158.640. — Hranilne vloge 1.318.965. — Posojila 1.379.213.
— Vrednost hiš 142.643 (v resnici so vredne več). — Rezervni
zalog 63.014.

**Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar. — Posojila
se dajejo le zadrugnikom.**

Christofle & C. ie
c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.

Teško posrebrnjeno
namizno orodje in posodje vseh vrst
(žlice, vilice, noži itd.)
Pripoznani najboljši izdelki izredne trpežnosti.
Največja izbira najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje iz-
virnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime
Christofle.

Karol Draščik,
pekovski mojster in sladničar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za
birnance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za
mnogobrojna naročila ter obljublja solidno
postrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

prijetna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,
briskih, dal-
matinskih in
isterskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na
vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56
litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.
Cene zmerno. Postrežba pošilna

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga
z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2 %, — večje stalne, naložene najmanj na jedno
leto, po 5 %. — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube
obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali
mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje.

Zadrugniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih
letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 1. avg. 1902:

Deleži: a) podpisani	K 1.231.200—
b) vplačani	590.171-64
Dana posojila	1.358.212-28
Dopolnilni zaklad	203.863-46
Vloge	568.867-99

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli,
lekarnar

dvorni založnik Nj. svetosti papeža Leona XIII.
v Ljubljani.

Podpisane si usoja nazna-
niti Vašemu blagorodju, da se
je doposlana tinktura za že-
lodec, da uporabljajo Vašo izvrstno
želodčno tinkturo, koje sem jaz sam upo-
rabljal s prav izvrstnim uspehom. Z odl.
spoštovanjem

Momjan, (Istra), 6. oktobra 1900.
Don Peter Franceschini, župnik.
Je v razprodaji v lekarnah v Gorici,
Tolminu, na Primorskem, v Trstu, Istri
in Dalmaciji à 30 vin. steklenica. 2

Dobre ure in po ceni!
s 3-letnim pisarnim jamstvom
razpošilja na zasebnike
prva tovarna ur v Mostu (Brix)
Hanns Konrad,
izvor ur ter zlatnik — Most (Češko).
Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75;
srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna
veržica fl. 1-20; budilnik iz niklja
fl. 1-95.

Tvrda je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlato
in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče priznanih
pisem. — Ilustrovan cenik zastoj!

Leta 1831. v Gorici ustanovljena tvrdka
E. Riessner, v Nunski ulici 3,
(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetic za
vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko
zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške po-
trebe, voščene sveče itd. vse po zmerni ceni.
Naročila za deželo izvršuje točno in solidno.
Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno
erk na perilo.

Dr. Rosa balzam **Pražko hišno mazilo**
za želodec

iz lekarni B. FRAGNER-ja v PRAGI

je splošno, že 30 let znano **domače zdravilo**,
katero pospešuje tek, olajšuje prebavo in lahko
odvaja. Pri rednem uporabljanju ojačuje pre-
bavne organe in drži v pravem toku.
Velika steklen. 1 gld., mala 50 kr. Za naprej
poslani znesek gld. 9-28 se pošlje velika stekle-
nica in mala za 75 kr. poštino prosto na vse
postaje Avstro-Ogerske.

je staro, najprej v Pragi uporabljavano hišno
zdravilo, katero vzdržuje čiste rane in jih tudi
obvaruje nečistohe ter ublažujoče deluje na
vročino ter bolečine.
V škatljah po 35 in 25 kr. S pošto 6 kr. več.
Za naprej poslani znesek gld. 1-58 se pošlje
2/3 škatlja ali gld. 1-68 2/3 škatlja, ali gld. 2-30
1/3 škatlja, ali gld. 1-48 2/3 škatlja, poštine
prosto na vse postaje Avstro-Ogerske.

Pozor! Vsi deli zaboja
so zaznamovani s zraven
natiskano in zakonito
priznano zaščitno znamko.

Glavna zaloga: Lekarna B. FRAGNER-ja, c. kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“ v Pragi,
Mala strana 203, na voglu Spornarove ulice,
potem v Gorici v lekarnah Cristofoletti, Ghibiel, Pontoni in pl. Gironcoli.
Dnevno razpošiljanje po pošti. — Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

Naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem
in založnikom pohištva, da ima

veliko zalogo **veliko zalogo**

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici. v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo, da smo prevzeli
dosedanjo trgovino pohištva tvrdke
Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza
vecchia št. 1, katero bomo vo-
dili pod enakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno
po naročilu v najkrajšem času.

Cene zmerno.

Delo je lično ter dobro osušeno.